

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Corina Danieva împotriva Olesei Bolun cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 13 noiembrie 2017 Corina Danieva a depus cerere de chemare în judecată împotriva Olesei Bolun cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată (f.d. 1-3).

Prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Corina Danieva și a fost încasat de la Olesea Bolun în beneficiul Corinei Danieva dobânda de întârziere în mărime de 2604 de euro, calculată în lei, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data executării hotărârii, taxa de stat în mărime de 1590 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă (f.d. 93, 96-100).

Nefiind de acord cu hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac, a contestat-o cu apel, prin intermediul oficiului poștal, la 15 ianuarie 2019 (f.d. 103, 104).

Prin încheierea din 20 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 110-112).

La 09 octombrie 2019 Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac a declarat recurs împotriva încheierii din 20 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și soluționarea prin decizie a

problemei în fond și repunerea apelului în termenul de atac, cu remiterea acestuia în instanța de apel la etapa de primire a apelului.

În motivarea recursului, recurenta Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac a indicat că imediat după recepționarea încheierii executorului judecătoresc Anatolie Chiosa nr. 005-90/19 privind primirea spre executare a documentului executoriu, emis în baza hotărârii 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 07 octombrie 2019, a făcut cunoștință cu materialele cauzei (fapt irealizabil anterior din cauza demisionării judecătorului completului, perioadei de concedii și de raportare a instanței, etc.) și a constatat că instanța de apel a emis încheierea din 20 mai 2019, prin care a fost restituit apelul declarat, pe motivul tardivității acestuia.

Recurenta a susținut că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a constatat în temeiul art. 112 Cod de procedură civilă, că termenul de apel a expirat la 14 ianuarie 2019 (proxima zi lucrătoare după a 30-cea zi de la pronunțarea hotărârii), iar apelul a fost depus la poștă la 15 ianuarie 2019, astfel încât termenul a fost omis.

Recurenta a relevat că din coroborarea art. 116 alin. (4), 362 alin. (1) și (3) cu art. 236 alin. (5) lit. b) Cod de procedură civilă, se atestă de fapt că, cererea de apel a fost depusă în termen, însă pentru motive inexplicabile, aceasta a fost înregistrată la poștă cu data de 15 ianuarie 2019. Totodată, deoarece prima instanță a întocmit hotărârea integrală, publicând-o pe pagina web, nu a dispus în contextul relatat supra de temeiul pentru a cere repunerea în termen și, astfel, consideră posibilă înaintarea acestei solicitări prin prezentul recurs în condițiile în care termenul a fost omis formal, cu mai puțin de o zi.

Recurenta a menționat că copia încheierii contestate nu a fost recepționată anterior datei de 07 octombrie 2019.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că, încheierea Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen, a fost emisă la 20 mai 2019, iar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă, la materialele dosarului lipsesc.

De asemenea, instanța de recurs evidențiază că încheierea contestată nu a fost plasată pe portalul web al instanței de apel <http://instante.justice.md/>.

Astfel, recursul declarat de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac, la 09 octombrie 2019, a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Examinând recursul declarat de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Iar, în conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Corina Danieva

și a fost încasat de la Olesea Bolun în beneficiul Corinei Danieva dobânda de întârziere în mărime de 2604 euro, calculată în lei, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data executării hotărârii, taxa de stat în mărime de 1590 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă (f.d. 93, 96-100).

Nefiind de acord cu hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac, a contestat-o cu apel, prin intermediul oficiului poștal, la 15 ianuarie 2019 (f.d. 103, 104).

Prin încheierea din 20 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 110-112).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că, instanța de apel corect a restituit cererea de apel declarată de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen, în temeiul art. 369 lit. b) Cod de procedură civilă, din motivele reținute infra.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție statuează că termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Totodată, instanța de recurs reiterează că, dispozițiile art. 362 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 111 Cod de procedură civilă, prevede că, termenul de exercitare a căii de atac, în ordine de apel, începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice adoptării și pronunțării hotărârii judecătorești și nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție.

Respectiv, în litigiul dedus judecății, termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a expirat la 14 ianuarie 2019, inclusiv. Însă, apelanta Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac a depus prin intermediul oficiului poștal, cerere de apel împotriva actului judecătoresc menționat, la 15 ianuarie 2019, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului legal și fără a fi invocată vre-o situație complicată sau dificilă care ar reprezenta factori extraordinari, ce ar putea afecta intervalul de timp la depunerea apelului (a se vedea, în schimb, Marc Brauer v. Germania, 1 septembrie 2016, ibidem, parag. 43).

De altfel, luând în considerare interesele concurente și sintetizând cele determinate supra, instanța de recurs constată că recurenta Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac nu a furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de apel despre motivul pentru care a așteptat până la 15 ianuarie 2019, să depună cerere de apel împotriva unei hotărâri despre care a putut afla, în mod rezonabil și obiectiv (a se

vedea Seal vs Regatul Unit 7 decembrie 2010, parag. 82, și Wyssenbach vs Elveția, 22 octombrie 2013, parag. 39 – 40; Archebasov vs Ucraina, 22 mai 2018, parag. 31).

Iar, alegația recurentei Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac precum că cererea de apel a fost depusă în termen, însă pentru motive inexplicabile, aceasta a fost înregistrată la poștă cu data de 15 ianuarie 2019, instanța de recurs învederează că aceasta este neîntemeiată și lipsită de suport probator, or plicul anexat la materialele cauzei, confirmă indubitabil că apelul declarat de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac, a fost depus anume, la 15 ianuarie 2015.

În general, recurenta Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac nu a comunicat la ce dată a depus apelul, ceea ce creează impresia că l-au evitat sau ignorat în mod deliberat, iar în absența unor probe fiabile, instanța de recurs nu înțelege pasivitatea acesteia și a reprezentantului său de a-și exercita obligațiunea probațiunii în instanța de judecată.

Totodată, instanța de recurs menționează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa apelantei Olesea Bolun, cât și a reprezentantului său, avocatul Sorin Corceac, acest fapt nu influențează, termenul legal de depunere a apelului, prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, or conform acestei norme legale, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, ținând cont de cele expuse supra și prin prisma normelor enunțate, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel cu privire la încălcarea de către Olesea Bolun a termenului de declarare a apelului prevăzut de lege.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, Olesea Bolun urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CEDO, cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

La fel, Colegiul reține că, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua, în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În speță, Colegiul relevă că, Olesea Bolun, nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și nu a prezentat probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural, în interiorul termenului prevăzut de lege.

Așadar, Curtea de Apel Chișinău corect, în conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, a dispus restituirea cererii de apel declarată de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu au solicitat repunerea în termen.

Suplimentar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că exercitarea unui drept

de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În circumstanțe descrise, Colegiul subliniază că omisiunea apelantei Olesea Bolun de a depune în termen cererea de apel, fără a invoca motive întemeiate pentru prelungirea termenului de depunere a unui act procedural, este inadmisibilă, iar soluția oferită de instanța de apel este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil (Popov vs Moldova (nr. 2) (6 decembrie 2005, parag. 53), Melnic vs Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41), Dacia S.R.L. vs Moldova (18 martie 2008, parag. 77) sau Nichifor vs Moldova (20 septembrie 2016, parag. 29 – 32).

Prin urmare, Colegiul conchide că acțiunile apelantei Olesei Bolun nu constituie decât o denegare a acesteia de a-și respecta obligațiile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu buna-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac și a menține încheierea din 20 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Olesea Bolun, reprezentată de avocatul Sorin Corceac.

Se menține încheierea din 20 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Corina Danieva împotriva Olesei Bolun cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan